KOSBED, 2015, 29: 105 - 129

ABD'de Kadın Haklarının Gelişimi

Serdar ÖRNEK •

Women Rights in the USA

Özet

Geçmişten günümüze farklı milletler, ırklar, etnik gruplar, dinsel gruplar, ekonomik sınıflar arasında varlıklarını devam ettirebilmek ve geliştirebilmek adına gerekli olanakları elde etmek için çok sayıda mücadele verilmiştir. Ama bu tarzda bir mücadelenin aynı toplum içerisinde sadece cinsiyet farkından kaynaklanan bir farklılık dolayısıyla yürütülmek zorunda kalınmış olması ve feminizm hareketinin engellenmesi için çok sert yaptırımlar uygulanmış olması üzüntü vericidir. ABD, İngiltere gibi feminizm hareketinin anavatanlarından biri kabul edilebilir. ABD demokrasinin en önemli temsilcilerinden biri olmasına rağmen ve bu ülkede kadın hareketleri uzun zamandır yürütülüyor olsa da günümüzde kadınlar hala cinsiyetlerinden kaynaklanan bazı sorunlara sahiptirler. Bu çalışmanın ilk bölümünde ABD'de feminizm hareketinin 3 dalgası, hukuki ve siyasi boyutlarıyla analiz edilecektir. İkinci bölümde ise 21. yüzyılda ABD'deki kadınların farklı alanlardaki durumları ve sorunları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Feminizm, ABD, Cinsiyet Ayrımcılığı, Şiddet, Ataerkillik

JEL Kodları: K33, N47

Giriş

Yakın dönemlerdeki feminizm hareketinin başlangıç tarihi 1405'te Christine de Pizan[1]'ın yayınladığı *The City of Ladies*'e[2] kadar geri götürebilir. Bu İtalyan kadın yazar hayatının çoğunu Fransa'da geçirmiştir. *The City of Ladies kitabında* O tarihe kadar

• Yrd. Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, İ.İ.B.F, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Uluslararası Hukuk Anabilim Dalı Başkanı, e-mail: serdarornek@hotmail.com

[1] Orta Çağ sonlarında Venedik'te doğan (1363 – 1430) ve yaygın Orta Çağ kültüründeki kadın düşmanlığı ile mücadele eden kadın yazar ve şair. Bir şair olarak, döneminde bilinen ve saygı gösterilen bir kişidir. Pisan, otuz yıllık çalışma yaşamı boyunca (1399-1429) 41 adet eser yayınlamıştır. Avrupa'nın saygı duyulan ilk profesyonel kadın şairi olarak bilinmektedir. Bazıları onu feminizmin erken bir temsilcisi görmektedirler.

[2] Bu şehirde kraliçe Esther, Sabine,Clothilda, Bakire Meryem ve farklı kadın azizler bulunmaktadırlar.

yaşamış önemli kadınları bir kentte toplayarak tarihi feminizm yolunda bir araç olarak kullanmış ve kendi zamanındaki kadın düşmanlığını mahkum etmiştir. Kendisi kadınların yetenekli olduklarını öne sürmüş ve eğer aksini düşünen erkekler varsa bu konuyu tartışmaya davet etmiştir. Ayrıca, kitabı günümüzde mitolojik bir eser sayılsa da, aslında altı yüz sene içinde çok fazla şeyin değişmediğini ortaya koymaktadır.

Feminizm ve feminist kavramları ilk kez 1872'de Fransa ve Hollanda'da ortaya çıkmıştır. İngiltere'de bu kavram Fransa'dan ödünç alınarak ilk kez *Daily News*'da tehlikeli bir kavram olarak tanıtılmıştır (Fergusen, 2004: 7-8). Amerika'da ise ilk olarak feminizm kavramı 1910'da kullanılmıştır. Bundan önce kadın hakları kavramı kullanılmaktaydı.

Feminizm en basit şekilde kadınlara ve erkeklere farklı alanlarda eşit fırsatları, hakları ve seçenekleri sağlamayı hedefleyen ve bu amaca farklı ideolojiler ve eylemlerle ulaşmayı amaçlayan bir akım ve hareket olarak tanımlanabilir. Feminizm tarihi denilirken genelde feminist hareketlerin gelişimleri veya feminist düşünürleri kasdedilmektedir. Zaman, kültür ve ülkeye bağlı olarak dünyadaki feministler farklı nedenlerle değişik amaçlara sahip olmuşlardır. Bunların ortak noktalarıysa ayrımcılıklara karşı çıkmaları ve haklarını talep etmeleridir. Batı feminist tarihçilerine göre kadın haklarını talep eden tüm hareketler feminist hareketleri sayılmaktadır. Ancak bazı feminist tarihçiler feminizmi modern feminist hareketleri ile sınırlandırmakta ve bunları *protofeminist* olarak adlandırmaktadırlar.

Feminizm araştırmacıları kadın hareketlerini 19. Yüzyıldan 21. yüzyıla kadar 3 farklı dalgada incelemektedirler. Birinci dalga sanayi toplumu ve liberal siyasetler bağlamında ortaya çıkmıştır. Bu dalga hem liberal kadın hakları hareketlerini ve hem de sosyalist feministleri kapsayarak 19. yüzyılın sonlarından 20. yüzyılın ortalarına kadar Amerika'da ve Avrupa'da erkeklerle eşit haklara sahip olma çabalarıyla ortaya çıkmıştır. İkinci dalga ise 1960'lı ve 1970'li yıllarda savaş sonrası batılı refah toplumlarında, mazlum gruplar (Afrikalı- Amerikalılar ve eşcinseller) ve yeni solcular arasında başlamış ve kadınların radikal sesleriyle 1980'li ve 1990'lı yıllarda da devam etmiştir. Bu dalganın etkileri üçüncü dünya kadınlarını da harekete geçirmiştir. Üçüncü dalga ise 1990'ların ortasında başlamış olup, yeni postkoloniyal ve postsosyalist dünya düzeni, bilgi toplumu ve neo liberal ve küresel siyaset bağlamında ortaya çıkmıştır. Bu dalgada daha çok teorik sorunlar ve kavramlar sorgulanmaya başlamıştır.

Bu çalışmada Amerika'da feminizm ve kadın hareketleri başlangıcından itibaren siyasi ve hukuki boyutlarıyla günümüze kadar incelenecektir. Çalışmanın birinci bölümünde feminizmin Amerika'da 3 dalgasının hukuki ve siyasi boyutları analiz edilecektir. İkinci bölümde ise yeni milenyumda Amerika'da ki kadınların durumu farklı açılardan değerlendirilecektir.

1. Amerika'da Feminizm Hareketleri

A-Birinci Dalga

İlk dalgadaki kadın hareketleri içinde kadın haklarına bakış açısında ciddi farklılıklar bulunmaktaydı. Hatta bazıları birbirlerine aykırıydılar. Aslında bu farklılıklar feminizm hareketlerinin daha dinamik olmasına yardımcı olmuştur. İlk dalgadaki bazı feministler, kadınların ahlaki açıdan doğuştan üstün olduklarını savunmaktaydılar. Bu ilk dalganın özelliklerinden birisidir. Bu söylemde modernizm,liberalizm ve evrensellik gibi siyasi çerçevelerin etkisi bulunmaktaydı. Bu açıdan ataerkillik bir fiyasko olarak algılanmakta, mantıksız ve gayri meşru bir durumu temsil etmekteydi. Ayrıca siyasi olarak kadınların erkeklerle eşit olduğu ve aynı fırsatlardan yararlanması gerektiği vurgulanmıştır. Bu feministler cinsiyet ve toplumsal cinsiyet arasında siyasi ve teorik açılardan bir ayrım yapmayıp, *"equal-opportunities feminism"* veya *"equity feminism,"* gibi kavramları ortaya koymuşlardır.

Bu dalgada ilk olarak kadın aktivistler kadınlar için oluşturulmuş " iyi kadın" yaklaşımına karşı çıkmışlardır. Örneğin kadının davranışı ve konuşmasının nasıl olması gerektiği konusunda farklı yaklaşımlar getirmişler ve kamuoyunu da bu konuda ikna etmeye çalışmışlardır. Evcimenlik tarikatına son vermek istemişlerdir. Yani kadının sosyal hayatını evle sınırlandıran hatta evde bile erkeğin kontrolü ve denetiminde olması gerektiğini ileri süren yaklaşıma son vermek istemişlerdir. Çünkü bu yaklaşıma göre kadınlar yaşamlarını sadece evde eşi ve çocuklarına hizmet etmekle geçirmemeliydiler. Kadınlar da kamu faaliyetlerine katılmalıydılar. *Thelma ve Louise*, *Frida*, *Little Women* ve *Brave* gibi filmlerle bu konuda bir kamuoyu deesteği yaratılmaya çalışılmıştır. David Campbell'in söylediği gibi o dönemde gerçek kadın kamuoyunu ikna etmeye kalkmazdı". Çünkü kadınların kamuoyu önünde konuşmaları erkeksi bir davranış olarak değerlendirilmekteydi. Kadınların biyolojik zayıflıklarından dolayı erkeklerin yeteneklerine sahip olamadıkları iddia edilmekteydi. Kadınlar en az erkekler kadar oy kullanma hakkına sahip olduklarını iddia etmişler, kadınların siyasette olumlu etkileri olacağını açıklamışlardır. Ayrıca, kadınların oy haklarını inkar etmenin onların yurttaşlıklarını inkar etmek anlamına geldiğini de iddia etmişlerdir Kadın aktivistler bu engelleri ve açık adaletsizliği ortadan kaldırmak için çabalarını arttırmışlardır. Özellikle oy kullanma hakkını kendilerine karşı uygulanan önemli bir ayrımcılık olarak değerlendirmekteydiler. Ayrıca Afrikalı- Amerikalı erkekler ve kadınlar da haklarını talep etmek üzere çalışmalar yapmaya başlamışlardır (Krolokke and Sorensen, 2012).

Daha önce 1776'da New Jersey Anayasası vergi ödeyen kadınlara oy kullanma hakkı vermişti ama daha sonra bu hak geri alınmıştır. 1807'de kadınların doğru adaya oy vermedikleri için oy kullanma haklarının ellerinden alındığına dair açıklama yapılmıştır! 1869'da Wyoming ve Utah kadınlara oy kullanma hakkı vermişlerdir. Ama kadınlar bu eyaletlerde bile düzenlli olarak oy kullanmamışlardır (Clearinghouse Publication, 1979). Yıllarca kadınlar oy hakkına sahip olmak için mücadele etmişlerdir. 1848 yılında ABD kadın hakları mücadelesinin ilk kongresi Sceneca Falls, New York'ta toplanmıştır. Bu

toplantıya 300'den fazla kadın ve erkek katılmıştır. Toplantının sonunda 68 kadın ve 32 erkek tarafından bir deklarasyon imzalanmıştır. Deklarasyonda kadın hakları hareketlerinin gündemini belirleyerek, kadınlara ve erkeklere yasalarla güvenceye alınmış bir şekilde eşit haklar tanınması, fırsatlar sunulması ve kadınların oy hakkına sahip olması için 12 talep yer almıştır. Bu deklerasyonun taslağı Elizabeth Cady Stanton[3] (1815-1902) tarafından hazırlanmıştır(Miller, 1998).

ABD tarihinde de 1848'den önce, yani ilk feminizm dalgasından önce kadın hakları için mücadele eden çok sayıda kişi bulunmaktaydı. Bu kişiler de kendi zamanlarında bir çok ilki yaşamışlardır. 1748 yılında Hannah Adams yazılarıyla feminizmi savunan ilk kadın köşe yazarıdır. 1777'de Abigail Smith Adams, (ABD'nin ikinci başkanı John Adams'ın eşi) kadın hakları konusunda "kadınlar onlara hiç bir hak tanımamış olan yasalara uymaya zorlanamazlar"demiştir (Shngleton, 2000).

Sarah Margaret Fuller Ossoli, (çoğunlukla Margaret Fuller olarak bilinmektedir; 23 Mayıs 1810 – 19 Temmuz 1850) Amerikan transandantalizm[4] akımı ile ilişkilendirilmiş Amerikalı gazeteci, eleştirmen ve kadın hakları savunucusu idi. Gazetede tam zamanlı olarak kitap eleştirmenliği yapan ilk kadındır. Kitabı "*Woman in the Nineteenth Century*" (1845) ABD'deki ilk büyük feminist çalışma olarak kabul edilmektedir.

Massachusetts'te doğan Sarah Margaret Fuller'a, babası Timothy Fuller tarafından iyi düzeyde erken eğitim verilmiştir. 1839'da öğretmen olmuştur. 1844'te Horace Greeley'e bağlı New York Konuşma Kürsüsü'nün kadrosuna katılmadan önce, 1840'ta transandantalist dergi *The Dial*'ın ilk editörü olmuştur. 30'lu yaşlarındayken Fuller, ABD'nin Kuzeydoğu eyaletlerinde Amerikan toplumundaki erkek ve kadın tanımını hukuksal, siyasal ve toplumsal alanlarda en iyi bilen kişi olarak ün yapmış ve Harvard Koleji'ndeki kütüphaneyi kullanmaya müsaade edilen ilk kadın olmuştur. İlk kadın muhabir olarak eğitim almak üzere Avrupa'ya gönderilmiştir. Fuller, kadın haklarının ve özellikle kadınların eğitim ve istihdama katılma hakkının savunucusu olmuştur. ABD'deki cezaevi reformu ve kölelerin kurtuluşu da dahil olmak üzere, toplumda birçok

---

[3] Elizabeth Cady Stanton, "*The Declaration of Sentiments*"'i kadınların oy kulanma hakkının elde etmesi ve kadınların ekonomik, sosyal, politik ve eğitim durumlarının daha iyi bir noktaya ulaşmasını sağlamak için kaleme almıştır. Bu eser günümüze kadar feminist hareketleri yönlendirmiştir. Stanton, ayrıca Anthony ve Matilda Joslyn Gage ile birlikte *Woman's Bible* ve *3 ciltlik History of Woman Suffrage* (1881-85) kitaplarını yazmıştır.

[4] Amerikan Transandantalizmi on dokuzuncu yüzyıl başlarından itibaren ABD'nin New England bölgesinde edebiyat, kültür, din ve felsefe alanlarında ortaya çıkan yeni fikirler toplamıdır. On dokuzuncu yüzyıl ABD'sinin kültürel ve toplumsal durumuna özellikle de Harvard'daki entelektüalizme karşı bir protesto olarak ortaya çıkmıştır. Temel görüşleri arasında, aşkın ideal spiritüel durumun; fiziksel ve empirik olduğu ve kurumlaşmış dinlerin doktrinleriyle değil yalnızca bireyin bağımsızca kendi içine dönmesi yoluyla idrak edilebileceği bulunmaktadır. Transandantalistler varolan toplumsal kurumların bireyin kendi içindeki iyiliği farketmesini ve ona dönmesini engellediğine inanmışlar, bu yüzden bireyin kendini keşfine önem vermişlerdir. 1840'ta transandantalist dergi *The Dial*'ın ilk editörü Sarah Margaret Fuller olmuştur.

reformu teşvik etmiştir. *Susan B. Anthony* de dahil, birçok kadın hakları ve feminizm savunucusu, bir ilham kaynağı olarak Fuller'ı anmaktadılar (Wikipedia). 2014 yılında Megan Marchall tarafından yazılan Margaret Fuller'ın biyografisi Pulitzer ödülünü kazanmıştır(Marchall, 2013). Bu kazanç sadece yazar için bir başarı değildi, belki aynı zamanda tüm feministler için amaçlarına ulaşmak yolunda kazanılmış önemli bir aşamaydı.

Kadınların mücadeleleri akademik hayatta devam etmiş ve kadınlara yönelik ilk tıp koleji Pennsylvania'da 1850 yılında kurulmuştur. Aynı yılda Amerika'da ilk Ulusal Kadın Hakları Kongresi bin kişiden fazla katılımcıyla gerçekleşmiştir. 1872'de Susan B. Anthony[5] oy kullanmaya çalışırken yakalanmıştır çünkü Amerika'nın 14. Anayasa değişikliği kadınların oy kullanma haklarını tanımamaktaydı(Jo and Buhle, 1978: 293).

Amerika'da ilk feminist dalga içinde yer alanlar diğer reformcu hareketlerle de bağlantı kurmuşlardır. Genelde ilk feminizm dalgasında çoğunlukla beyaz, orta sınıf ve iyi eğitimli kadınlar bu tür aktivitelerde bulunsalar bile, yine de Afrikalı- Amerikalı kadınların köleliklerine karşı ilk hareketler Maria Stewart (1803-1879), Sojourner Truth (1797-1883) ve Frances E.W. Harper (1825-1911) gibi kadın liderler tarafından da desteklenmiştir.

Mayıs 1869 yılında Susan B Anthony ve Elizabeth Cady Stanton *National Women Suffrage Association* tarafından çeşitli anayasa değişiklik önerileri ile kadınlara oy hakkı tanınması için çalışmalar yapmışlardır. 1890 yılında *The National Women Suffrage Association* ve *American Women Suffrage Association* birleşip ve *The National American Women Suffrage Association'ı (NAWSA)'*kurmuşlardır. Bu organizasyon kadın hareketleri alanında Amerika'nın en önemli organizasyonuydu. Organizasyon üyeleri eyalet eyalet gezmekte ve kadınların oy kullanma hakkını savunan kampanyalar yapmaktaydılar(American Memory, 14.12.2014).

1893 yılında Colorado kadınlara oy kullanma hakkını tanıyan ilk eyalet olmuştur. Daha sonra Washington 1910, Californiya 1911, Oregon, Kansas ve Arizona 1912, Alaska ve İllinois 1913, Montano ve Nevada 1914, New York 1917, Michigan, South Dakoto ve Oklahoma 1918'da kadınların oy kullanma hakkını tanımışlardır. 1896'da *The National Association of Colored Women,* 100 den fazla Afrikalı- Amerikalı kadını bir araya getirerek kurulmuştur. Bunların liderleri Josephine St. Pierce Ruffine, Mary Church Terrell(1868-1954) ve Anna Julia Cooper'dı. Bu kişiler cinsiyet ayrımcılığı ve ırkçılığın erkeklerin egemenliği için en önemli araçlar olarak nasıl kullanıldığını açıklamaya çalışımışlardır (Timeline: Women..., 14.03.2015).

---

[5] Susan Brownell Anthony (15 Şubat 1820 - 13 Mart 1906), ABD'de kadınlara oy hakkı tanınması için verilen mücadelenin ilk öncülerindendir. 1888'de Uluslararası Kadınlar Konseyi'ni, 1904'te ise Uluslararası Kadınlara Oy Hakkı Birliği'ni kurdu.

Mary Wollstonecraft, *A Vindication of Rights of Woman* (1792), Virginia Woolf " *A Room of One's Own"*(1929), Simon de Beauvoir, *"The Second Sex"* (1949) gibi eserleri ikinci dalga çerçevesinde algılansa bile bu dönemde de ana eserler olarak okunmuşlardır. Woolf kadın biseksüellik kavramını ortaya koymuş ve Beauvoir kadınların ötekilleştirilmesini bilişsel ve sosyal süreç ile açıklamıştır.

Bu liberal hareketlere paralel olarak, sosyalist ve marksist feministler de işçi sendikaları kapsamında harekete geçmişlerdir. Emma Goldman'ın (1870-1919) etkisi bu çerçevede Amerika'da önemlidir. Başta liberal ve sosyalist feministler aynı taleplerde bulunmaktaydılar ama daha sonra sosyalistler sınıf mücadelesine ve sosyalist devrime odaklanmışlardır. Bu sosyalist feministler, feminizmin ikinci dalgasına yol açmışlardır. Liberal ve sosyalist feminizm hareketleri 20. yüzyılda güçlü kalmış ama zamanla birbirlerinden farklılaşmış ve ayrılmışlardır(Krolokke and Sorensen, 2012).

1913 yılında Alice Paul ve Lucy Burns kadınlara oy hakkını sağlamak için yeni bir birlik kurmuşlardır. 1915'te kadın haklarını savunan bir Anayasa değişikliği 500.000 imzayla Woodrow Wilson'a sunulmuştur(American Memory, 14.12.2014). 1916 yılında Margaret Sanger Amerika'nın ilk doğum kontrol kliniğini açmıştır. Klinik 10 gün sonra kapatılmıştır ve Sanger tutuklanmıştır. Ama davayı kazanmış ve 1923'te New York'ta yeni bir klinik kurmuştur. Ayrıca Sanger 1921'de *The American Birth Control League*'i kurmuştur. Bu lig 1942 yılında *The Planned Parenthood Federation*'a dönüşmüştür(UUA, 14.03.2015).

1919 yılında feministler, Susan Brownell Anthony tarafından 1878'de hazırlanann Anayasa değişikliği taslağını Kongre'ye sunmuşlar ve bu taslak Kongrede kabul edildikten sonra ve onaylanmak üzere eyaletlere gönderilmiştir. 26 Ağustos 1920'de Anayasanın 19. değişikliği kadınlara oy kullanma hakkını vermiştir. Bu anayasa değişikliğine göre: Amerikan vatandaşlarının oy hakkı cinsiyete dayalı olarak hiç kimse tarafından inkar edilemez (Newman, 1999).

Uluslararası alanda bu konudaki en önemli belge, Birleşmiş Milletler'in 20 Aralık 1952'de kabul ettiği, 31 Mart 1953'te imzaya açılan ve 7 Temmuz 1954'te yürürlüğe giren *Kadınların Siyasal Hakları Sözleşmesi*'dir. Bu Sözleşme ile kadınların bütün seçimlerde erkeklerle eşit koşullar altında oy kullanma, seçilme ve kamu hizmetlerine girme hakları düzenlenmiştir.

1920'de ise işçi kadınların iş durumları hakkında bilgiler toplanmış ve durumlarını iyileştirmek için çaba sarf edilmiştir. 1935'te Mary Mclead Bethune *National Council of Negro Women*'i kurmuş ve Afrikalı- Amerikalı kadınlara yönelik iş yerlerinde ayrımcılık, ırkçılık ve cinsiyet ayrımcılığı ile ilgili haksızlıklara karşı mücadeleye başlamışlardır(Mccormick, 2009). 1955 yılında *Daughter of Bilits(DOB)* Amerika'da ilk lezbiyen organizasyonu kurmuşlardır. Bu kurum başta bir sosyal grupken zamanla lezbiyenlerin temel haklarını Amerika'da savunmak için mücadele eden siyasi bir organizasyona dönüşmüştür(Timeline: Women..., 14.03.2015).

İkinci Dünya Savaşı sırasında bir ilk olarak çok sayıda kadın Amerikan işgücü olarak kullanılmıştır. Erkeklerin çoğu savaşa katılmıştı ve kadınlar tank, uçak, gemi ve diğer askeri teçhizatı üretmek için hayati önem kazanmışlardır. ABD hükümeti ve Amerikan Savunma Bakanlığı kadınları iş gücüne dahil etmek için reklam yapmaya başlamışlardır. Savaş bittikten sonra bu kadınların çoğu işten atılmış ve onların işleri savaştan dönen erkeklere verilmiştir. Çalışmaya hala devam eden az sayıda kadın ise çalışma koşullarından ve maaşlarının erkeklerden daha az olmasından şikayetçiydiler. Aynı zamanda özellikle kadınlar için yeni bir kimlik söz konusuydu(Lamb, 2012:3).

1960'larda modern feminizm doğmuştur. Bu dönemde Gıda ve İlaç İdaresi tarafından doğum kontrol haplarının satış hakkı onaylanmıştı ve kadınlar çalışma hayatına planlı olmayan gebelik çekincesinden kurtularak dahil olmuşlardır. Ayrıca enflasyonun ve hayat pahalılığının artması kadınları çalışmak zorunda bırakmıştır. Çalışan kadınların sayısının artması ise onları iş hayatında cinsiyete dayalı ayrımcılıklara yönelik daha da bilinçlendirmiş ve tepki duymalarına neden olmuştur. Kadınlar daha az maaş almakta ve her hangi bir şirket ya da kurumda üst düzey yönetici pozisyonlarına ulaşmamaktaydılar. "Cam tavan"[6] kavramı bu dönemde gündeme gelmiştir ve hala kullanılmaktadır(Newman,1999). "G.I Jane" filminde gördüğümüz gibi kadınların yüksek pozisyonlar için çaba göstermeleri yada erkeklerle bu konuda rekabet etmeleri hayal gibidir, veya "Legally Blonde" filminde olduğu gibi kadınlar çabalarının ardından her hangi bir mevkiye gelseler bile, yine de onların kadınca davranmaları ve hayatlarının farklı boyutlarını yaşamaları kadınlar tarafından bile pek kabul edilebilir bir durum değildir.

Betty Friedan'ın 1963'te yayınladığı "*The Feminine Mystique*" kitabı feminizmin ikinci dalgasının doğuşunu ilan etmiştir. Bundan sonra kadınlar Amerikan devletini mesleklerde cinsiyet ayrımcılığı göstermeden fırsat eşitliği için zorlamaya başlamışlardır ve ilk zaferlerini de 1963'te eşit ücret yasasının kabul edilmesiyle kazanmışlardır. Aynı yılda Sivil haklar anayasasının 7. başlığı altında ırk, cinsiyet, din ve ulusal kökene dayanarak çalışma hayatında ayrımcılık yasaklanmıştır. Bu yasal değişikliklere rağmen halkın ve erkeklerin görüşleri ve davranışları değişmemiş ve bu durum feministlere daha çok çaba sarf etmeleri gerektiğini göstermiştir.

B- İkinci dalga

İkinci dalga sembolik olarak 1968 ve 1969'da *Miss America* yarışmalarına yapılan itirazla başlamıştır. Protestocular bu yarışmaların arkasında yatan düşünceyi öne çıkararak eliştirmişlerdir. Bu yarışmayı düzenleyenlere göre kadınların nasıl göründükleri onların ne yaptıklarından, nasıl düşündüklerinden ve hatta düşünüp düşünmemelerinden daha önemliydi. Bunu protesto eden kadınların mesajlarıysa

---

[6] Kadınların ve azınlıkların belirli noktalara gelmesini engelleyen, yasal olmayan, fakat varlığı da ispatlanamayan soyut engellerdir.

kadınların ataerkil, ticari ve baskıcı güzellik kültürünün kurbanları olduklarıydı (Dow, 2003: 127-160).

Bu dalgadaki feministler kadınlara yönelen farklı boyutlardaki baskıyı çeşitli yöntemlerle göstermeye çalışmışlardır. Kapitalizm ve emperyalizm gibi kavramları eleştirmişler ve özellikle ezilen gruplara odaklanmışlardır ki bunlar işçi sınıf, Afrikalı-Amerikalılar, kadınlar ve eşcinsellerdir. Amerika'da bu ikinci feminizm dalgası vatandaşlık hakları için mücadele eden Afrikalı – Amerikalılar'ın mücadelesinden ayrı tutulmamaktadır. (Krolokke and Sorensen, 2012).

Feminizmin ikinci dalgası neo marxism ve psikanalizin[7] kombinasyonudur. Robin Morgan'ın editörlüğünde 1970'te yayınlanan *Sisterhood is Powerful* ikinci feminizm dalgasının ilk eseri olarak kabul edilmiştir. Bu dalganın önemli eserleri şu şekilde sıralandırılabilir: Juliet Mitchell, *The Subjection of Women*(1970), Shulamith Firestone, *The Dialectic of Sex: The case for Feminist Revolution*(1970), Kate Millet, *Sexual Politics*(1969), Drienne Rich, *On lies, Secrets and Silence*(1980)Audre Lorde, *sister Outsider: Essays and Speeches*, Sheila Rowbtham, *Women, Resistance and Revolution*(1972),Angela Y Davis, *Women, Race and Class*(1981).

Bu dönemdeki feministler cinsiyete dayalı ayrımcılığın sınıfsal ve ırksal farklılıklardan daha fazla kurumlaştırıldığına inanmaktaydılar. Ayrıca bu dalgadaki feministler ev kadınlarının ayrı bir sınıf olduklarını ortaya koymuşlardır. Farklı sloganları olmasına rağmen bu dalga da kardeşlik ve dayanışmaya çok önemverilmekteydi (Malden, 2002).

Bu dalgadaki feministler daha çok ilgi çekmek ve başarılı olmak için daha büyük bir organizasyona ihtiyaç duymuşlardır. Bu yüzden 1966 yılında *National Organization for Women(NOW)'ı* kurmuşlardır. Betty Friedan ve Kathryn Clarenbach bu organizasyonun kurucularındandırlar. Bu organizasyon kısa zamanda Amerika'nın en etkili kadın hakları grubu olmuştur. Bunlar eşit haklara geçişi düzenleyen Anayasa değişikliği taslağını hazırlamışlardırki bu taslak cinsiyete dayanan ayrımcılığı yasaklamaktaydı. Grup ayrıca kürtaj hakkını, eşcinsel haklarını ve vatandaşlık haklarını genel anlamda savunmaktaydı. Ayrıca NOW cinsiyet ayrımcılığını çocuk kitaplarında ve ebeveynlerin kız ve erkek çocuklarına yönelik ailede verdikleri eğitimlerinde ve davranışlarında gözlemlemişlerdir (Timeline: Women..., 14.03.2015).

NOW'ın yanında diğer önemli kadın örgütleri ise, 1960'larda kurulan *The Natinal Abortion and Reproductive Rights Action League(NARAL)* dir. Bu örgüt, 1969'da kürtajı Amerika'da yasal hale getirmek için çalışmıştır. Siyasi alanda daha etkili olmak için Betty Friedan ve Gloria Steinem tarafından *National Women's Political Caucus(NWPC*) 1971

---

[7] Psikanaliz Sigmund Freud'un çalışmaları üzerine kurulmuş bir psikolojik kuramlar ve yöntemler ailesidir. Bir psikoterapi yöntemi olarak psikanaliz, hastaların zihinsel süreçlerinin bilinçdışı unsurları arasındaki bağlantıları ortaya çıkarmaya çalışır.

yılında kurulmuştur. Bu örgütün amacı ise daha çok sayıda kadının hakimlik gibi önemli kamu görevlerinde yeralmasını sağlamak ve kadınları siyasi süreçlere daha çok dahil etmekti (Hamsher, 24.02. 2014).

1960'larda radikal feministler anti-militarist hareketlerde bulunmuşlardır. Bunlar Amerikan'ın Vietnam Savaşı'na girmesine karşı çıkmışlardır ve Afrikalı Amerikalı'ların ve diğer azınlıkların vatandaşlık haklarına sahip olmalarına önem vermişlerdir. Özellikle kadın öğrenciler bu hareketlere büyük ilgi göstermişlerdir. Radikal feministler cinsiyet ayrımcılığının kökenini Amerika'nın geleneksel değerlerinde görmekteydiler. Bunlar dilde kullanılan cinsiyetçi kelimeleri değiştirmeye başlamışlardır. Örneğin *Fireman* kelimesi yerine *firefighter*'ı kullanmışlardır. Bazı evli kadınlar kendi soyadlarını evlilikten sonra değiştirmemişlerdir. Bazı kadınlar ise Miss ve Mrs yerine Ms. Kullanmayı tercih etmişlerdir. Bu dönemde yayınlanan *Ms.* dergisi 1972'den itibaren çok ilgi çekmiştir (Echols, 1989: 6-21).

1970'lerde *Maude* adında popüler bir komedi dizisi televizyonda yayınlanmaktaydı. Bu dizinin bir bölümünde 42 yaşındaki bir kadının kürtaj yaptırmaya karar vermesi teması işlenecekti fakat bazı kürtaj karşıtı ve dini guruplar buna karşı çıkarak bölümün yayınlanmasını istememişlerdir. Bu sırada NOW ve NARAl protestolar düzenleyerek bu gruplara karşı çıkmışlardır. Bu mücadelelerin sonunda ABD'nin Federal Anayasa Mahkemesi Roe v. Wade davasında kürtajı yasal hak olarak kabul etmiştir (History of ..., 31.03.2015).

1970'lerin sonuna gelindiğinde feminist hareketin temposu düşmüştür. Bunun nedeniyse NOW'un tüm kadınları temsil etmediği düşüncesiydi. 1979'da Beverly Lahaye *Concerned Women for America*'yı kurmuştur. Bütün bu hareketlere ve çabalara rağmen 1980'lerin başına kadar ayrımcılığı engellemeye yönelik yasaların çoğu onaylanmamıştır.

Bu dalgada farklı teorilerin ontolojisi[8] ve epistemolojisi[9] değerlendirilmeye başlanmıştır. Örneğin Freud'un kadınlar hakkındaki bağımlılık ve cinsel soğukluk düşünceleri başta geçersiz varsayılmış ama daha sonra kapitalizm ve ataerkilliğin kötücül birliği olduğu şeklinde tanımlanmıştır. Bu çerçevede cinsiyet ayrımcılığı kadınlara yönelik baskının en temel özelliği olarak tanımlandı.

Zillah Eisenstein'in *"The Radical Future of Liberal Feminism"*(1981) gibi eserlerine baktığımızda birinci dalganın devamını ikinci dalgada da görebiliyoruz. Liberal feministler tüm batılı ülkelerde Betty Friedan'ın *"The Feminine Mystique"* (1963) kitabından ilham almışlardır. Friedan'a göre orta sınıf kadınların hoş olmayan

---

[8] Ontoloji ya da varlık felsefesi, temel sorunu varlık olan felsefi disiplin. Varlık ya da varoluş ile bunların temel kategorilerinin araştırılmasıdır.

[9] Epistemooji, bilginin doğası, kapsamı ve kaynağı ile ilgilenen felsefe dalıdır. Bilgi felsefesi olarak da adlandırılmaktadır.

deneyimleri onların sosyal güç ve siyasi etkiye sahip olmamalarından kaynaklanmaktaydı (Friedan,05.02.2015). Bunların önerdiği çözüm yollarından biri ev hanımlarına maaş ödenmesiydi. İkinci dalgadaki liberal feministlerde hem toplumdaki ve hem de özel hayattaki cinsiyet ayrımcılığını eleştirmişlerdir. Bu dalganın ekofeminist[10] bölümlerini Mary Dale, *"Gyn, Ecology"*(1978), ve Starhawk, *"The Spiral Dance: A Rebirth of the Ancient Relegion of the Great Goddess"*(1979) temsil etmekteydiler. Bunlar kadınlara özel ve tekilli işletmeler ve bölgeler yaratmaktaydılar. Günümüzde SHAPPO gibi web siteleri internette bunların etkili oldukları alanlardan birini oluşturmaktadırlar (Riswold, 2007:33).

Ayrıca bu dalgada "*Differrence Second Wave Feminism"*i de görmekteyiz ki hem liberal ve hem de sosyalist feministler bu grubun görüşlerini göz ardı etmişlerdir. Bunların temel farklılıkları eşitlik yaklaşımından, farklılık yaklaşımına kaymalarıdır. İkinci dalgadaki feminist gruplardan farklı olarak bu gruptakiler kadınları homojen bir grup olarak ele almak yerine kadınların da kendi içlerinde önemli farklılıklar taşıdıklarına vurgu yapmışlardır. Afrikalı- Amerikalı, Asyalı, Hispanic, beyaz, lezbiyen ve işçi kadınların birbirlerinden farklı koşullara ve taleplere sahip olduklarını dile getirmişlerdir. Bunlar kendi iddalarına göre sadece orta sınıf beyaz kadını temsil etmemekteydiler. Mevcut feminizmin ana akımlarının tüm kadınları temsil ettiği iddiasını eleştirmişlerdir. Çünkü onlar iddiaların aksine sadece orta sınıf beyaz kadını temsil etmekteydiler. Böylece ikinci feminist dalga içinde farklı kimlikler ortaya çıkmıştır.

Amerika'da Afrikalı- Amerikalı kadınlar kendi seslerini duyurmak için *"Black Women Orgonized For Action"*(BWOA) ve *"National Black Feminist Organization"* gibi örgütler kurmuşlar ve kendilerinin yoksulluk, sağlık ve refah gibi farklı taleplerini gündeme getirmeye çalışmışlardır. Bu kadınlar kendilerini *other others* diye adlandırmakta ve feminizmin ana akımlarında yer alanları eleştirmekteydiler (Krolokke and Sorensen, 2012). Bu farklı yaklaşımlar görüşlerini teorilerede yansıtmışlar ve bu feminizm dalgasını akademik olarak da zenginleştirmişlerdir. Bu dalgada Julia Wood'un da açıkladığı gibi artık feminist olup olmamak değil "nasıl bir feminist" olmak sorusu ön plana çıkmıştır. Günümüzde bu dönemde yapılanlardan dolayı Amerikan kadınlarının siyasi sistemde ve sosyal standartlardaki konumu daha iyi hale gelebilmiştir. Bu dönemde gerçekleşen siyasi ve hukuki önemli gelişmeler aşağıda sıralanmıştır:

1963'te Kongre eşit işe eşit ücret yasasını onaylamıştır. 1964'te sivil haklar yasasının 7. başlığı altında işverenler, iş bulma kurumu ve sendikalar tarafından ırk, cinsiyet ve diğer herhangi bir konuda ayrımcılık yapılması yasaklanmıştır. Yasanın başarılı bir şekilde hayata geçirebilmesini sağlamak için *the Equal Employment Opportunity*

---

[10] Ekofeminizm Ynestra King tarafından 1976'da Toplumsal Ekoloji Enstitüsü'nde (Vermont-ABD) geliştirilmiştir. Ekofeminizmin iki temel ilkesi bulunmaktadır. Birincisi,kadın ve doğanın tarihsel olarak birbirine yakın olduğu önermesidir. İkincisi, ataerkil ve kapitalist sistemin kadının ve doğanın sorunlarından sorumlu olduğudur.

Commission (EEOC) kurulmuştur (Equal Employment...,31.03.2015). Bu komisyon kurulduktan sonra ilk beş sene içinde komisyona 50.000 şikayet başvurusu yapılmıştır. Bu komisyonun çalışmalarının bekleneni vermemesi üzerine t*he National Organization for Women*'i kurmuşlardır.

1968'de *National Welfare Rights Organization,* Johnnie Tillmon ve Etta Horm tarafından kurulmuş ve bir sene içinde üye sayısı 22000'e ulaşmış olsa da 1975'ten sonra örgüt çalışmaları sonlandırılmıştır. 1975'te Shirley Chisholm ilk Afrikalı- Amerikalı kadın olarak Amerikan Kongresine girmiştir. 1970'te kadınların maaşı erkeklere göre hala düşüktü. Aynı işi yapan erkeğe bir dolar ödenirken kadınlara 59 sent ödenmekteydi. Renkli kadınlara ise daha az maaş verilmekteydi. Ancak aynı yıl kadınlar arasındaki ücret farkı kaldırılmıştır. 1971'de *Asian Sisters* grubu Los Angeles' ta kurulmuştur. 1972'de Sivil Haklar Yasası'nın 11. başlığı altında kadın ve erkek öğrencilere eşit spor eğitimi verilmesi onaylanmıştır.

1973'te ilk kadın sığınma evleri Arizona'da açılmıştır. Aynı sene Roe v. Wade davasında Federal Anayasa Mahkemesi 6 eyaletteki anti kürtaj yasasını kaldırarak kürtaj hakkını yasal olarak tanımıştır. 1974'te 36 eylaletten üyeleri bulunan *the Mexican American Women's National Asssociation* kurulmuştur. 1974'te *Women of All Red Nations(WARN)* Amerikalı Hindu kadınlar hareketini organize etmişlerdir. 1975'te kadınların ilk bankası New York'ta kurulmuştur. Bu arada kadın hakları açısından olumsuz bir gelişme yaşanmamıştır. 1976'da yoksul kadınların sağlık desteği kapsamında ensest ilişki ve tecavüz durumları hariç kürtaj hakkını kısıtlayan Hyde yasası kongrede kabul edilmiştir. Anayasa mahkemesi ise 1980 yılında Hyde yasasının ABD Anayasasına aykırı olmadığı kararını vermiştir (NRLC, 15.03.2015).

1977 yılında Houston National Woman's Conference bir ulusal eylem planı hazırlamıştır. Bu planın amaçları şu şekilde sayılabilir: kürtaj hakkı, ev kadınlarına sosyal güvence hakkı, lezbiyenlere karşı tüm ayrımcılıkların kaldırılması, cinsel tacizi önleme programları, kadınlara karşı şiddeti önleme programları. Fakat bu plan onaylanmamıştır. Ayrıca Afrikalı- Amerikalı kadınlar tarafından bu plan çok eleştirilmiştir. Bunlara göre Afrikalı- Amerikalı kadınlar her konuda ayrımcılığa maruz kalırken ve ciddi ekonomik sorunlar yaşarken bu feministler beyaz, orta sınıf kadınların daha fantezi sorunlarına odaklanmaktaydılar. Ayrıca aynı yıl *National Black Feminist Organization(NBFO)* Florynce Kennedy, Margaret Sloan ve Doris Wright tarafından kurulmuştur.

1978'de ilk kez üniversiteye giden kadınların sayısı erkeklerden daha fazla olmuştur. Aynı yıl Kongre çalışma saatleri konusunda yeni bir yasayı onaylamıştır. Başkan Jimmy Carter *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW)* 17 Temmuz, 1980'da imzalamış ama şu ana kadar andlaşmanın bağlayıcılık kazanması ile ilgili süreç tamamlanmamıştır. Barak Obama bu sözleşmeyi onaylamaya söz vermişti ama konu henüz ABD kongresinde görüşülmemiştir (HRW, 15.06 2010). 1981'de *This Bridge Called My Back*, yayınlanmıştır. Bu eser renkli feministlerin ontolojisini oluşturmaktaydı. 1981'de Başkan Carter kadınların

taleplerinden dolayı *National Women's History Week* ilan etmiştir. 1981'de Sandra Day Oconnor ABD'de Federal Anayasa Mahkemesi'ne atanan ilk kadın olmuştur. 1984'te Geraldine Ferraro ilk kadın başkan yardımcısı adayı olarak demokrat parti tarafından seçilmiştir (Tavana, 30.03.2015).

C- Üçüncü Dalga

Amerika'da bu dalga 1990'larda başlamış ve genelde *grrl feminizm* olarak bilinmektedir. Avrupa'da ise yeni feminizm olarak adlandırılmıştır. Grrl feminizm yerel, ulusal ve uluslararası düzeylerde kadınlara karşı şiddet, insan kaçakçılığı, estetik operasyonlar konularına odaklanmaktadır. Ayrıca ilk ve ikinci feminizm dalgalarını kadın sorunlarına verdikleri tek tip evrensel çözümler nedeniyle eleştirmektedirler. Oysa bu yeni feminizm hareketlerinde ortak teoriler ve politik bakış açılarından ziyade kendilerini performans ve taklit gibi retorik stratejilerle ifade etmektedirler. Üçüncü dalgadaki feministler kendilerini daha kapsayıcı, güçlü, sosyal ve iddialı bulmaktadırlar. Bunları Lipstick feminism, girlie feminism, riot grrl feminism, cybergrrl feminism, transfeminism, grrl feminizm gibi farklı adlarla görebilmekteyiz.

1990'larda *Bikini Kill*[11] ve *Brat Mobile*[12] gibi hareketleri görmekteyiz. Bu feministlerin *Revolution girl - Style Now* gibi manifestolarında Bikini Kill gibi hareketleri desteklemiş ve feminizm akımında yönlendirici olmak istemişlerdir. *Bu* dönemde *Riot Grrl* grupları Amerika'da çok sayıda artmıştır. Bunlar teknolojiyi kullanmakta ve diğer gruplarla ilişki kurmaktadırlar. Çeşitli cinsiyet ayrımcılığı niteliği taşıyan kelime ve kavramları eleştirmişler ve kendileri yeni kavramlar ve iletişim yolları yaratmışlardır. Bu akımın içinde olan feministler onları onurlandıracak feminist teoriler ve politika oluşturmayı amaçlamışlardır. Bunlar kadınlık kavramını kapsayıcı bir şekilde yeniden tanımlamışlar ve farklı kadın gruplarının, cinsiyet, ırk, sınıf ile ilgili sorunlarını dile getirmişlerdir. Bunlar yeni dünya düzeni kurmayı ve komünizmi, dini fundamentalizmi ve milliyetçiliği yok ederek amaçlarını gerçekleştirmeyi planlamışlardır.

The Cyberpunk Handbook (1995), *Friendly Grrls, Guide to the Internet–Introduction* (1996), and *Cybergrrl! A Woman's, Guide to the World Wide Web* (1998) Natasha Walter'in *The New feminizm*(1998) gibi önemli eserler bu dönemde yayınlandı. Judith Butler *Gender Trouble* (1990) ve *Bodies That Matter* (1993) ve Donna Haraway's (1987/1991) *"Cyborg"* eserleri özellikle Cyberfeminism'in tanıtılmasında ve geliştirilmesinde önemli katkıları olmuştur.

1992 yılında ABD'de hala kadınlar, erkeklerin yaptıkları iş için ödenen her bir dolara karşılık 71 sent almaktaydılar. Afrikalı- Amerikalı kadınlarsa 65 sent ve latin amerikalılar 54 sent kazanmaktaydılar. 1993'ten itibaren kız çocuklarıda erkek

---

[11] Bikini Kill 1990- 1997 yıllarında Washington'da kurulan bir rock grubuydu . Bu grup genellikle ABD'de "riot grrl" feminizm akımının öncüsü olarak kabul edilmektedir.
[12] Brat mobile ise "riot grrl" ün ilk punk grubuydu.

çocuklarıyla birlikte meslekleri tanımaları amacıyla okul gezilerinin bir parçası olarak iş yerlerine götürülmeye başlanmışlardır. Böylece onlar da erkekler gibi özgüven sahibi olarak farklı mesleklerin ve seçeneklerin olduğunu fark edebilme şansını elde etmişlerdir (Prism, 07.03.2015).

1995 yılında yarbay Eileen Collins bir uzay mekiğinin pilotu olan ilk Amerikalı kadındır . 1996'da Amerikalı kadın sporcular yaz olimpiyatlarında 19 altın, 10 gümüş ve 9 bronz kazanmışlardır. Bu gelişme kadınların yeteneklerini farklı bir alanda da ispatlamıştır. 1989 yılında ABD'de bir madende bir kadın ilk kez işe alınmıştır. Madende çalışan kadınların yaşadıkları sorunları Niki Caro, *North Country* (2005) adlı filmde etkileyici bir şekilde sergilemiştir ve bu film Amerikan kamuoyunda çok ciddi yankılar uyandırmıştır. Siyasi alanda ise 1997'de Madeleine K. Albright ilk kadın Dışişleri Bakanı olmuştur. 2000 yılında Hillary Rodham Clinton New York'tan senatoya seçilen ilk kadın olmuştur.

2. Günümüzde Amerika'daki Durum

ABD'nin nüfusu 11 Nisan 2014 tarihi itibariyle 317.8 milyondur. Dünyanın 3. en büyük nüfusuna sahiptir. 2010 yılı istatistiklerine göre kadınların nüfusu ise 157.0 milyondur. Kadın nüfusunun 85.4 milyonu annedir. 2011 yılında ki istatistikklere göre ise kadınların 64.9 milyonu evlidir (USCB, 2011). Bu kadınların 5 milyonu ev hanımı olan annelerdir. Erkeklerin sayısıysa 151.8 milyondur. Erkek nüfusun %63.7si beyaz, %13.2'si Afrikalı Amerikalılar ve %5.3'ü Asyalı Amerikalılardan oluşmaktadır(CENSUS,10.11.2010).

ABD'nin 14. Anayasa değişikliği 1868 yılında onaylanarak ABD'de doğan herkesi ABD vatandaşı olarak kabul etmiş ve böylece kadınlara cinsiyetlerine dayalı ayrımcılık yapılması ve haklarından mahrum edilmesi yasaklanmıştır. ABD'de kadınların yüksek makamlara atanması için bir yasal engel bulunmamaktaydı. Ama *National Women's Political Caucus* (NWPC) tarafından hazırlanan rapora göre 1776-1975 arasında 1726 senatörden sadece 11'i kadındı ve Anayasa mahkemesinin o zamana kadar görev yapmış 101 yargıcının tamamı erkekti. Ayrıca "Temsilciler Meclisin'e" seçilen 9591 kişinin sadece 87si kadındı. 1971'den önce eğer bir kişi vasiyetini hazırlamadan vefat etmişse ve onun vasileri arasında aynı derecede yakın bir kadın ve bir erkek varsa erkek olan mirası almaktaydı. Ama bu durum 1971'de değiştirilmiştir (Clearinghouse Publication, 1979:2).

Kadınlar dünyanın her yerinde olduğu gibi maalesef ABD'de hala cinsel şiddete maruz kalmaktadılar. *Rape, Abuse & Incest National Network (RAINN)* hazırladığı rapora göre tecavüze uğrayan kadınların 44%'ü 18 yaşından küçüktür. Bu olayların 60%'ı polise haber verilmemektedir. *Gender & Society'nin* yayınladığı bilgilere göre bunların polise gitmeme nedenlerinden en önemlisi kadınların cinsel şiddete normal bir olay olarak bakmalarıdır. Ayrıca olayı rapor ettikten sonra *whore* yada *slut* gibi sıfatlarla adlandırılmaktan korkmaktadırlar. Bu tarz olayları rapor eden kadınlara karşı diğer

kadınlarda genelde mesafeli bir tutum takınmaktadırlar. Aslında bu durum ataerkilliğin ne kadar kurumsallaştığının göstergelerinden biridir.

Heather Hlavka'ın *"Normalizing Sexual Violence: Young Women Account for Harassment and Abuse"*, başlıklı çalışmasına göre kadınlar her gün cinsel şiddetin farklı boyutlarını yaşamaktadırlar (Heather, 2014: 2-5).

1994'te "*Violence against Women Act*" onaylandıktan sonra kadınlara karşı şiddet oranı azalmış olmakla birlikte hala devam etmektedir. Bu yasadan önce taciz olaylarının büyük bir kısmının rapor edilmediği bilinmektedir. Bu yasadan sonra ise rapor edilen taciz olaylarında bir azalma olmuştur. Fakat eldeki veriler taciz olaylarının mı azaldığı yoksa rapor etme oranının mı azaldığına ilişkin kesin bir bilgi sağlamamaktadır. Tacizlerin çoğu yabancılar tarafından değil tanıdık kişilerce gerçekleştirilmektedir(Tjaden et.al, 2000). Örneğin ABD'de 2007 yılında bir arkadaşı tarafından öldürülen kurbanların %70'i kadındır. Bu oran 1993 sonrasında çok küçük bir oranda düşüş göstermiştir(BJS, Şubat 2010).

Amerika'da 22 milyon kadın hayatı boyunca en az bir kez tacize uğramış durumdadır. Amerika'da her 2 dakikada bir kişi cinsel saldırıya uğramaktadır. Cinsel saldırı mağduru olan bir kişi diğer kişilere göre 3 kat daha fazla depresyona girme riski taşırken, 6 kat daha fazla post travmatik stres bozukluğuna, 14 kat daha fazla alkol bağımlılığına ve 26 kat daha fazla uyuşturucu bağımlılığına meyillidirler ve 4 kat daha fazla intihar eğilimi göstermektedirler. Bunlara rağmen 16 tecavüz sanığından 15'i serbest bırakılmaktadır. Her sene 17.500 kadın değişik amaçlarla kullanılmak üzere Amerika'da satılmaktadır(Feminist, 2013).

ABD'de cinsel taciz suçlarını işleyenlerin diğer sanıkların aksine genellikle tutuksuz yargılamaları ve yargı sürecinin sonunda çoğunlukla serbest bırakılmaları feministlerin başlıca şikayetlerindendir. Örneğin 31 Mart 2014'te Robert H. Richards adında zengin bir Amerikalı 3 yaşındaki kızına tecavuz edip ve yeni yürümeye başlayan oğluna kötü muamelede bulunmuştur. Oysa mahkeme onu cezalandırmamış ve sadece tedavi olmasının faydalı olacağı kararını vermiştir(MAYA, 31.03.2014).

Son 20 yılda kadınların şiddete maruz kalma oranları azalmıştır. Kadınların suç işleme oranlarında da bir düşüş yaşanmıştır hapishanede bulunan kadınların sayılarına bakıldığında beyaz olmayan kadınların toplam nüfus içindeki paylarının oldukça üzerinde bir oranda hapishanede olduğu dikkati çekmektedir. Bu kadınların genelde küçük yaşta çocukları vardır(BJS, Şubat 2010).

Femininsting.com'ın kurucusu, Jessica Valenti[13], *tarafından Washington Post'ta* kaleme alınan *"For women in America, equality is still an illusion"* adlı makalede 2010 yılında hala Amerika'daki kadınların günlük hayatta yaşadıkları sorunlardan rahatsız olduklarını belirtmiştir. Jessica Valenti'ye göre Amerika'da Hillary Rodham Clinton ve Susan Rice'ı görenler kadınların artık en üst noktalara ulaştıklarını düşünmekteler halbuki bunca yıl sonra ABD'de kadınlar hala tacize maruz kalmaktalar, insan ticaretine konu olmaktalar, şiddet ve ayrımcılığa maruz kalmaktadırlar. Örneğin 2006'da bir erkek Pennsylvania'da bir okula gidip erkekleri dışarı çıkarıp, kadınların üzerine ateş açmıştır. Bir çok kadın yaralanırken beşi ölmüştür. Colorado'da da bir erkek, kız çocuklarını rehin almış, altısına tecavüz edip, birisini öldürmüştür. Şiddet sadece bu gibi olaylarla da kalmamaktadır. 2005 yılında Amerika'da 5000 kadın partnerleri veya erkek arkadaşları tarafından öldürülmüştür. Irak'taki Amerikalı kadın askerler ölüm riskinden çok taciz riskiyle karşı karşıya kalmışlardır. 2008 yılında 1 milyon kadına tecavüz edilmiş ve sadece 182.000'i resmi makamlara rapor edilmiştir. Kürtajın yasal olmasına rağmen eyaletlerin 85%'inde bu konu için bir ödenek ayrılmamıştır. Kadınlar ev dışında da çalışmaktadırlar. Fakat erkekler hala kadınlarla yaptıkları aynı işe 1 dolar kazanırken kadınlar 76 sent kazanmaktadırlar. ABD'nin ekonomik alt sınıflarında yer alan nüfusun çoğu kadındır (Valenti, 21.02.2014).

Jessica Valenti "*The Purity Myth: How America's Obsession with Virginity is Hurting Young Women*" kitabında bekaret mitolojisinin Amerika'da genç kızlara nasıl zarar verdiğini anlatmaktadır. Valenti'ye göre ahlak kişinin sadakat ve fedakarlığını esas almaktansa doğrudan cinsel davranışa bağlanmaktadır. Bekaret bir kızın değerini göstermekte ve kadınlar cinsellikleri üzerinden değerlendirilmektedirler (Valenti, 2009).

Susan J. Douglas[14]ın söylediği gibi günümüz ABD'sinde aydın cinsiyetçilik bulunmaktadır. " Resmi kurumların ve medyanın çoğunluğu kadınların durumlarının harika olduğunu söylemekte ve biz de bunlara inanmaktayız. Bu kurumların gerçekdışı olan bu yaklaşımlarının nedenlerinden biri ABD'nin gerçekleri ile karşılaşmaktan korkmalarıdır. Amerikan kadınları başka ülkelerin kadınlarına bakarak kendilerini iyi durumda hissetmektedirler. ABD'li kadınların kazanımları dünyadaki tüm kadınları da etkilemektedir. Bu duruma örnek olarak Hillary Clinton'ı verebiliriz. Clinton'ın ABD'de dış işleri bakanı olması dünyadaki kadın büyükelçilerin sayısında artışa sebep olmuştur.

---

[13] Jessica Valenti, 1978 doğmuştur. Toplumsal cinsiyet ve kadınlar bölümünde yüksek lisans yapmıştır. 2004 yılında Feministing.com web sitesini kurmuştur. Feminizm konusunda çok sayıda kitap yazmıştır. Aynı zamanda Washington Post, Ms., Guardian ve The Nation 'da yazarlık yapmaktadır.

[14] Susan J Douglas bir akademisyen, köşe yazarı, sanat ve kültür eleştirmenidir. Çalışmalarında toplumsal cinsiyet, medya ve ABD politik yaşamına odaklanmaktadır. Douglas'ın feminizm konusunda yazılmış çok sayıda kitabı bulunmaktadır. Bunlar aarsında *"Where the Girls Are: Growing Up Female with the Mass Media"*(1994) adlı kitabı en çok bilinen çalışmasıdır. Aynı zamanda Michigan Üniversitesi'nde öğretim üyesidir.

Ama yine de Hillary Clinton veya Sarah Palin'in 2008 yılındaki siyasi kampanyalarında maruz kaldıkları eleştirilerin çoğunlukla cinsiyet odaklı olduğu unutulmamalıdır" (Fitzpatrick, 16.03.2010).

Amerika'da okuma yazma bilen insanların oranı %99 olarak verilmektedir. Günümüzde Amerika'da toplam 81.5 milyon kişi eğitim almaktadır. Öğrencilerin 88%'i devlet okullarında, 9%'u özel okullarda ve 3%'ü evde eğitim almaktadırlar. Son kırk yılda kadınlar erkeklerden daha fazla eğitim özellikle de yüksek eğitim görmek için başvuruda bulunmaktadırlar. İstatistiklere göre kadınlar sözel bölümlerde daha başarılı görünürken erkekler ise genelde matematikte daha başarılı görünmektedirler. Bu yüzden üniversite tercihleri de farklı olmaktadır. Erkekler teknoloji ve bilime daha fazla ilgi gösterdiklerinden maaşları da daha yüksektir (NSF, 2013).

Kadınlar part-time işleri tercih etmekte ve daha çok gönüllü ve ücretsiz işleri yapmaktadırlar (BLS,25.02.2014). Kadınlar genelde ev işlerini yapıp ve diğer aile üyelerinin ihtiyaçlarını gidermekle meşguller. Aynı eğitime sahip olsalar bile erkeklerden daha az maaş almaktalar ve bu yüzden kadınlar erkeklerden daha fakirlerdir. 1990'lara kadar çalışan kadınların oranı artmış fakat bu tarihten sonra pek değişmemiştir (BLS, December 2013).

"Women in America" başlıklı rapora göre günümüzde Amerikalı kadınlar daha geç yaşta evlenip ve daha az çocuğa sahip olmak istemediktedirler. Çok sayıda kadın ise hiç evlenmek istememektedirler. Her on kadının 8'i çocuk sahibi olmakla birlikte bunların çoğu çocuklarını ya tek başlarına büyütmekteler ya da çocuklarıyla yeterince ilgilenememektedirler (WhiteHouse).

Kadınlar ve erkeklerin ortalama yaşam süreleri artmış olmakla beraber, yine de kadınlar erkeklerden daha çok yaşamaktadırlar. Ama daha çok hasta olmaktadırlar. Özellikle de depresyona daha sık maruz kalmaktadırlar. ABD'li kadınlarda erkeklere göre kalp krizi geçirme ve şeker hastalığı oranı daha düşüktür. Kadınlar erkeklere göre sağlık sisteminden daha fazla yararlanmaktadırlar. Fakat ABD'deki her 7 kadından birinin her hangi bir sağlık güvencesi bulunmamaktadır (CDC, 2013).

2005'te Condoleezza Rice Dışişleri Bakanı olarak görevlendirilen ilk Afrikalı-Amerikalı kadındır (Vallenti, 21.02.2010). 2009 yılında Başkan Barack Obama Beyaz Saray'da *House Council on Women and Girls'ü* imzaladığında kadınların sorunlarının sadece onları etkilemediğini ifade etmiştir. Ona göre kadınların sorunları aileleri ve tüm toplumu bir şekilde olumsuz etkilemektedir. Bu konseyin görevi kadınlara yönelik tüm programların kadınları nasıl etkilediğini değerlendirmektedir. Ayrıca eyaletlere yardımcı bir konsey olarak çalışmaktadır fakat eyaletler konseyin görüşlerini dikkate almak zorundadırlar. Konsey'in katkılarıyla 1949'tan beri ilk kez kadınların durumlarını analiz etmeye yardımcı olacak demografik, aile değişimleri, eğitim, istihdam, sağlık, suç ve şiddet konularıyla ilgili resmi istatistikler hazırlanmıştır (ESA, 01.03.2011).

2012 yılında kadınlar iş gücünün %46.9 nu oluşturmaktaydılar. 16 yaşından büyük kadınların %58.6'i istihdam edilmekteydi (BLS, 25.04.2014). 2011'de 1 yaşından küçük çocuğu olan annelerin %55.8'i istihdam edilmekteydi. 2009-2010 eğitim- öğretim yılında hukuk fakültesine kabul edilenlerin %47.2'si kadındır. 2011'de ülkedeki avukatların %31.9'u kadındır (CATALYST, 03.03.2014). Tam zamanlı çalışan kadınların bir yıllık ortalama maaşlarıysa 36.931 dolardır. Bu rakam erkeklerin ortalama maaşlarının 75%'ne denk gelmektedir (Denavas, 2011). 2007'de 7.8 milyon kadın işveren konumundadır. ABD vatandaşı üniversite öğrencilerinin sayısı 11.3 milyonu kadındır. Yüksek eğitim alan kadınların sayısı 30.7 milyon iken erkeklerin sayısı 29.2 milyondur (CENSUS, 15.03.2015). 2010 yılında kongre seçimlerinde kadınların 46.2%si oy kullanırken erkeklerin sadece %25'i oy kullanmıştır (CENSUS, October 2011). ABD ordusunda 30 Eylül 2010 itibariyle 205,500 kadın bulunmaktadır. Bunların 38700'ü subayı iken 166800'ü askerdir (CENSUS, 22.02.2012).

"Kadınların Tarihi" bölümü oldukça oldukça yeni bir akademik çalışma alanı olmasına rağmen ABD'deki bir çok üniversitede bulunmaktadır. Bu bölüm başta feministlerin destekleriyle önem kazanmaya başlamıştır. Fakat daha sonra bu bölümlere yöneltilen eleştirilerin karşısında kendilerinin hiç bir ideolojileri olmadığını açıklamalarıyla feministlerin desteklerini kaybetmişlerdir. Bu noktada ilginç olan ise bölümün öğrencileri ve hocalarının çoğunluğunun kadın olmasına rağmen, bölüm yönetimlerine genellikle erkekler atanmış ve bu bölümde çalışan kadınlar izole edilmişlerdir (Benneth, 1989).

Barac Obama 1998'de Roe v. Wade davasını referans alarak yasal kürtajın desteklenmesi gerektiğini söylemiştir (Obama, 21.01.2014). Ancak Obama için doğru eğitim vermek ve küçük yaşlarda hamileliği azaltmak daha önemlidir. Obama bunun için federal bütçeden 100 milyon dolar ayırmıştır(Barack Obama..., 05.02.2014). Barac Obama başkan adaylığı döneminde değişik feminist grupların desteğini kazanmıştır. Özellikle 2012 seçiminde ABD kamuoyunda Obama'nın kadınlar ve aileler için Romney'den daha iyi bir başkan olacağı düşünülmüştür. Kadınlar hakkında Obama'nın imzaladığı ilk taslak *Lilly Ledbetter Fair Pay Act*' idir(Fighting for..., 21.02.2015). Bu yasayla işverenlere kadınlara, erkeklerle eşit ücret ödenmesi yükümlülüğü getirilmiştir.

Obama döneminde 2012 bütçesinde, *Women's Educational Equity Act (WEEA)* kaldırılmıştır. Bu program ilköğretim ve ortaöğretim okullarında, cinsiyet-rol önyargılar ile mücadele ile ilgili bir programdı. Bu program için sadece iki milyon dolar ayrılmışken perhiz eğitimi elli milyon dolar ve evlilik ve babalığı teşvik etmek için yüz elli milyon dolar tahsis edilmiştir (Schulte, 06.11.2012).

Günümüzde Amerika'da demokratlar ve cumhuriyetçiler kadınlar konusunda farklı yaklaşımları görmekteyiz. Bununla birlikte her iki parti de kadın seçmeninin desteğini sağlamaya çalışmaktadır. Çünkü kadınların oy kullanma oranı erkeklerden çok daha yüksektir. Obama kabinesinde kadınların oranı %35 iken, Clinton döneminde %41 ve Bush'un döneminde ise %24 tür. Fakat ekonomik ayrımcılık Beyaz Sarayda bile

mevcuttur; Beyaz saray da çalışan kadınların maaşları erkek çalışanlardan %12 oranında daha düşüktür (Barber, 08.04.2014).

Barack Obama *Equal Pay Act*'in yürürlüğe girmesini istemektedir. Ona göre işte ayrımcılıkla da savaşmak gerekmektedir. Ayrıca kadınlara doğum izni vererek işyerlerindeki yerlerini güvence altına almak istemektedir. Kadınlar Amerika'da ticaretin %28'ini ellerinde tutarken yatırım desteklerin sadece 4%'ünü alabilmektedirler. Obama ticaret hayatındaki kadınları desteklemeyi teşvik etmekte ve bu tür ayrımcılıklara karşı çıkmaktadır. Ayrıca Obama *The Violence Against Women Act*'i yeniden güçlendirmiştir. Obama kızların anaokulundan üniversiteye kadar erkeklerle eşit fırsatlardan yararlanmasını sağlayacağına söz vermiştir. Obama'nın Obamacare adıyla da bildiğimiz yeni sağlık sistemi, sağlık güvencesi olmayan 19 milyon kadını da kapsadığı için önemlidir. Ayrıca Obamacare'de doğum kontrol masrafları da sağlık sigortası kapsamına alınmaktadır. Feministlerin çoğu Obama'nın her iki dönemde de seçilmesini kendileri açısından bir başarı olarak görmektedirler.

American Business Women's Association (ABWA) ulusal nitelikli bir organizasyondurki Amerika'da çalışan kadınlara yardım etmek için çeşitli destekler ve kurslar sağlamaktadır. Bu kurum 1946'da kurulmuştur ve hala faaliyetlerine devam etmektedir (ABWA, 10.03.2015). *National Council of Women's Organizations(NCWO) günümüzde* 12 milyondan fazla üyesiyle Amerika'daki feminist organizasyonların en önemlilerinden biridir. Bu organizasyonun ekonomik ve sosyal güvenlik, eğitim, kadınların sağlığı, vatandaşlık hakları ve federal fon ve vergiler konularında kadınlar lehine değişiklik yapılması konusunda çalışmaları bulunmaktadır. Amerika'da diğer önemli feminist organizasyonları ise şu şekilde sıralandırılabilir: *American Association of University Women (AAUW), American Medical Women's Association (AMWA), Association for Women in Communications (AWC), The Center for Women's Business Research, Financial Women's Association (FWA), General Federation of Women's Clubs (GFWC), Girl Scouts of the USA, Girls Incorporated, League of Women Voters of the United States (LWV), National Association for Female Executives (NAFE), National Association of Women Business Owners (NAWBO), National Council of Jewish Women (NCJW), National Council of Negro Women (NCNW), National Organization for Women (NOW), National Women's Business Council (NWBC), YWCA USA, Women's Sports Foundation, Zonta International* (20 Women..., 28.02.2011).

Sonuç

Bu çalışmanın amacı ABD'de kadın haklarının geçmişten günümüze gelişimini incelemek ve günümüzde kadınların durumunu ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın zorluklarından biri Amerika'da kadınlar ile ilgili yayınların azlığı ve bazı durumlarda birbirleri ile çelişen istatistik bilgilerin varlığıdır.

ABD toplumu göçmen olarak değişik ülkelerden gelen farklı değerlere ve sorunlara sahip olan insanlar tarafından oluşturulduğundan kadını ikinci sınıf gören toplumsal

cinsiyetçi yaklaşımlar Avrupa yada Asya toplumlarında olduğu kadar güçlü olmamıştır. Tabii bilinmeyen topraklarda verilen yaşam mücadelesi, bağımsızlık savaşı, Batı'ya genişleme gibi konular Amerikan toplumu inşa edilirken başlangıçta en çok üzerinde odaklanılan konular olmuştur. Özellikle ABD'de doğan kadınlar için erkeklerin diğer konularla meşgul olması kadınlara Avrupa'da olduğu gibi din ve mitoloji yoluyla ikinci sınıf olduklarını içselleştirerek bir yapının tam anlamıyla oluşturulamamasına neden olmuştur. Dolayısıyla özellikle eğitimli kadınlar en başından itibaren erkeklerle eşit olarak kabul edilmeleri gerektiğini vurgulamışlardır. Ayrıca İngiltere ve Almanya'daki kadın hareketleri de Amerika'daki kadınlar için yol gösterici olmuştur.

Amerikan kadınları pek çok durumda erkeklerle eşit olarak kabul edilmediklerini görmekteydiler. ABD gibi bir ülkede yasal yolları takip etmek ve erkeklerle eşit haklara sahip olmak için mücadeleye başlamak ABD'li kadınlara mantıklı gelmiştir. ABD'de her hangi bir anayasa değişikliğinin gerçekleşmesi için öncelikle ilgili teklifin kongrede onaylanması gerekmektedir. Daha sonra kongrenin onayladığı anayasa değişikliğinin yürürlüğe girebilmesi için eyaletlerin onayına sunulmaktadır. Belli sayıda eyalet bu anayasa değişikliğini onayladığında anayasa değişikliği yürürlüğe girebilmektedir. Bu yüzden kadınlar hukuki anlamda ABD'de değişik yapmak istiyorlarsa siyasi alanda kendilerini iyi eğitip bürokrasi ve siyasette önemli noktalara gelmeleri gerektiğini görmüşlerdir.

ABD'de ilk feminizm dalgası 19. yüzyılda başlamış ve 20. yüzyılın ortalarına kadar devam etmiştir. Bu dönemde kadın- erkek eşitliğine odaklanılmıştır ve en büyük başarıları olarak oy kullanma hakkını elde etmişlerdir. İkinci feminizm dalgası ise 1960'lı ve 1970'li yıllarda başlayıp 1990'lara kadar radikal feminizmle devam etmiştir. Bu dönemde kadınlara yönelik olan ekonomik, psikolojik ve toplumsal baskıları eleştirmişlerdir. İlk dalgadaki feministlerin kadınları tek tipleştirmesini doğru bulmamışlardır. Kadınların farklı sosyal kimliklere sahip olduklarını ve dolayısıyla farklı değerlere ve sorunlara sahip olduklarını ortaya koymuşlardır. Bu dalgadaki feministler kadın örgütlerini kurmak ve yönetmekte daha başarılı olmuşlardır. Eşit ücret hakkının ve kürtaj hakkının kabul edilmesi bu dalgada elde edilen başarılardandır. Üçüncü dalga veya yeni feminizm de ise 1990'lardan itibaren yerel, ulusal ve uluslararası düzeylerde kadınlara yönelik şiddeti eleştirip, birbirinden farklı kadın gruplarının sorunlarını ait oldukları çevre çerçevesinde değerlendirmeye özen göstermişlerdir. Bu dalgadaki kadınlar teknolojiyi ve iletişim araçlarını kullanarak daha aktif olmuşlardır.

Günümüzde ABD kadınları hala farklı boyutlarda devam eden ayrımcılıktan ve onlara yönelik olan bireysel ve toplumsal şiddetten mağdur olmaktadırlar. Ancak ABD' deki kadın hareketi diğer ülkelerle kıyaslandığında hem daha yeni, hem de daha başarılıdır.

Uygarlığın başlangıcından günümüze kadar her zaman birileri birilerinin hizmetinde olmuştur. İnsanlar zaman içinde daha çok artan ihtiyaçlarını karşılamak için iş bölümünü yaratmışlardır. Böylece her şey profesyonel olsa bile yine de çok önemli

sınıflandırmalar ortaya çıkmıştır. Özel yaşamlarda da mutlaka birileri birilerine hizmet vermek zorunda kalmıştır. Günümüzde çoğunlukla kadınlar hala erkeklere hizmet ederek yaşamaktadırlar. Bu durumun dışına çıkan kadınlar ise hem erkekler ve hem de hemcinsleri tarafından eleştirilmektedir. Köleler her zaman "insanların" en büyük ihtiyacı olmuş ve günümüzde renkli adlar ve koşullar altında kadınlar bu kavramın gerçeğini temsil etmektedirler. Bu durumu ancak yine kadınlar birlikle değiştirebilirler. Çünkü tarih boyunca aristokratların köylüler için, köle sahiplerinin köleler için ve erkeklerin de kadınlar için adil yasalar yaptıklarını veya uyguladıklarını görmemekteyiz. Yapısal açından bakıldığında dünya hala ataerkilliğin üzerinde şekillenmektedir. Bu durum değişene kadar kadınlar, erkeklerle tam bir eşitliğe ulaşmak konusunda zorlanacaklardır. Böyle bir mantık değişikliği için kadınları ve erkekleri bilgilendirmek ve eğitmek yanında hukuksal ve yapısal değişikliklerin hayata geçirilmesi, empati oluşturulmasının sağlanması, ortak inanç ve ortak irade gerekmektedir.

Kaynakça

"20 Women Organization You Need to Know", (28 February 2011), http://www.diversitybestpractices.com/news-articles/20-womens-organizations-you-need-know, (10.03.2015).

"American Business Women Association", http://www.abwa.org/pages/about-abwa, (10.03.2015).

"Barack Obama on Abortion", (5 February 2007), http://www.ontheissues.org /Social/Barack_Obama_Abortion.htm, (24.03.2015).

"Detailed Chronology National Woman's Party History", American Memory, https://www.google.com.tr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&cad = rja &uact=8&ved=0CFsQFjAE&url, (14.03.2015).

"Equal Employment Opportunity Commission", https://www.law.cornell.edu /wex/equal_employment_opportunity_commission, (31.03.2015).

"Fightinf for Fairness", http://l.barackobama.com/women/accomplishments/, (21.02.2015).

S" .U eht ni noitrobA fo yrotsiH" http://www.ourbodiesourselves.org/health-info/u-s-abortion-history/, (31.03.2015).

"Labor Force Statistics from the Current Population Survey", (25 April 2014), http://www.bls.gov/cps/demographics.htm#women , (24.03.2015).

"U.S. Census Bureau Reports Men and Women Wait Longer to Marry", (10 November 2010),http://www.census.gov/newsroom/releases/archives/families_households/cb10-174.html, (28.02.2015).

"U.S: Ratify Women's Right Treaty", (15 July 2010),http://www.hrw.org/news/2010/07/15/us-ratify-women-s-rights-treaty,(12.03.2015).

" Historical Overwiew of the National Woman's Party", American Memory, https://www.google.com.tr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=6&cad=rja&uact=8&ved=0CFsQFjAF&ur, (14.12.2014).

Barber, Elizabeth , (April 8 2014), " Does White House a Gender Pay Gap? How the Numbers Stack Up", http://www.csmonitor.com/USA/USA-Update/2014/0408/Does-White-House-have-a-gender-pay-gap-How-the-numbers-stack-up.-video, (21.02.2015).

Benneth, Judith M, (1989), " Feminizm and History, Gender & History , 1(3).

BLS, (25 February 2014), `Volunteering in the United States - 2013", http://stats.bls.gov/news.release/pdf/volun.pdf, (13.02.2015).

BLS, "Bureau of Labor Statistics - Women", (December 2013), http://www.bls.gov/bls/cpswomendata.htm, (22.02.2015).

CATALYST, (3 March 2014), "Statistical Overview of Women in the Workplace", http://www.catalyst.org/knowledge/statistical-overview-women-workplace (24.03.2015).

CENSUS, "Women's History Month: March 2012", 22 February 2012), http://www.census.gov/newsroom/releases/archives/facts_for_features_special_editions/cb12-ff05.html, (17.03.2015).

CENSUS, (October 2011), " Voting and Registration in the Election of the November 2010- Detailed Tables", <http://www.census.gov/hhes/www/socdemo/voting/publications/p20/2010/tables.html>, (15.03.2015).

Center for Diseases Control and Prevention, "Health, United States, 2010: Women's Health Report", http://www.cdc.gov/nchs/hus/women.htm, (13.02.2015).

Clearinghouse Publication, **Women Rights in The United States of America: A Report of Inter -American Commission of Women**, (March 1979), United States Commission on Civil Rights Clearinghouse Publication.

Criminal Victimization in the United States 2007, Statistical Tables, National Crime Victimization Survey, (February 2010), http://www.bjs.gov/content/pub/pdf/cvus0701.pdf), (19.03.2015).

Denavas, Carmen, Proctor, Berndette D. & Smith, Jessica C., (2011), "Income, Poverty, and Health Insurance Coverage in the United States: 2010", Washington DC, CENSUS, http://www.census.gov/prod/2011pubs/p60-239.pdf>, (24.03.2015).

Dow, Bonnie J., (2003), "Feminism, Miss America, and Media Mythology", Rhetoric & Public Affairs, 6(1), pp.127-160

EAS, "Women in America", (1 March 2011), http://www.esa.doc.gov/Reports/women-america, (19.03.2015).

Echols, Alice, (1989), **Daring to Be Bad: Radical Feminism in America, 1967-1975**, University of Minnesota Press, http://books.google.com.tr/books?id=6zaVkAjBuPEC&printsec=frontcover&hl=tr&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false, (11.03.2015).

Feminist, "Facts About Violence", (2013), http://www.feminist.com/antiviolence/facts.html, (03.03.2015).

Ferguson, Margaret, (Mart 2004), "Feminism in Time", Modern Language Quarterly, 65(1) , s. 7–8.

Fitzpatrick, Laura, (16 March 2010), "The New Sexism", Time, http://content.time.com/time/nation/article/0,8599,1972425,00.html, (13.02.2015).

Fuller,Margeret, http://tr.wikipedia.org/wiki/Margaret_Fuller, (11.12.2014).

Hamsher, Jane, (February 24, 2006),"NARAL and Planned Parenthood Are Now the Enemies of Pro-Choice," *The Huffington Post,* http://www.huffingtonpost.com/jane-hamsher/naral-and-planned-parenth_b_16277.html, (21.03.2015).

Heather, Hlavka, (2014),"Normalizing Sexual Violence: Young Women Account for Harassment and Abuse" *Gender & Society,* http://gas.sagepub.com/content/early/2014/02/28/0891243214526468.full?keytype=ref&siteid=spgas&ijkey=1zjS.dsfVDs32 , (17.03.2015).

Jo, Mari & Buhle, Paul, (1978), **The Concise History of Woman Suffrage**, Urbana: University of Illinois Press.

Krolokke, Charlotte & Sorensen, Anne Scott, (2012), **Gender Communication Theories, Analyses: From Silence to Performance**, SAGE Publication.

Lamb, Vennesa Martins, (2012), "The 1950's and 1960's and the Amercan Woman: The transition from the "Housewife" to the Feminist", Master Thesis, Université du Sud Toulon-Var.

Malden, (2002), **A Companion to American Women's History**, MA: Blackwell.

Marchall, Megan, (2013), **Margaret Fuller: A New American Life**, Amazon.

MAYA, (31 March 2014), "Rich White Man Gets no Jail Time for Raping His Three-Year-Old Daughter Because He "Will Not Fare Well" in Prison", http://feministing.com/2014/03/31/rich-white-man-gets-no-jail-time-for-raping-his-three-year-old-because-he-will-not-fare-well-in-prison/#14287471480861 &action=collapse_widget&id=8562649, (13.02.2015).

Mccormick, Katharine Dexter , (2009)," Margaret Sanger- 20th Centaury Hero", www.plannedparenthood.org, (16.03.2015).

Miller,Bradfor W. , (1998)," Seneca Falls First Woman's Rights Convention of 1848: The Sacred Rites of Nation", Journal of Bahá'í Studies, 8(3).

National Center on Education Statistics or the National Science Foundation, (2013), http://www.nsf.gov/statistics/women/, (18.02.2015).

Newman, Louise Michele, (1999), **White Women's Rights: The Radical Origins of feminism in the United States**, New York: Oxford.

Obama, Barack, "1998 Illinois State Legislative National Political Awareness Test", Project Vote Smart, Retrieved on January 21, 2007.

Riswold, Caryn D., (2007), **Two Reformers**, Wipf & Stock Publishers.

Schulte, Elizabeth, (November 6, 2012), "Is Obama the Women's Choice?", http://socialistworker.org/2012/11/06/is-obama-the-womens-choice, (23.03.2015).

Shngleton, Jennifer , (2000), "Abgail Adams: The feminist Myth", The Concord Review, https://www.google.com.tr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad =rja&uact=8&ved=0CCs, (06.02.2015).

The Prism, "The Path the Women Rights Movements:A Timeline for the Women Rights Movements 1848-1998", http://www.ibiblio.org/prism/mar98/path.html, (07.03.2015).

Tjaden, Patricia& Thoennes, Nancy, (2000), Extent, Nature, and Consequences of Intimate Partner Violence, NIJCDC, http://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/181867.pdf), (19.03.2015).

United States Census Bureau, " America's Families an Living Arrengements", http://www.census.gov/population/www/socdemo/hh-fam/cps2011.html, (18.03.2015).

UUA, "Margaret Sanger, Birth Control and the Eugenics Movement", http://www.uua.org/sites/live-new.uua.org/files/documents/washingtonoffice/reproductivejustice/curriculum/4-1.pdf, (14.03.2015).

Valenti, Jessica, (2009), **The Purity Myth: How America's Obsession with Virginity Is Hurting Young Women**, Seal Press, http://books.google.com.tr/books/about/The_Purity_Myth.html?id=rQ10AIsHNa4C&redir_esc=y, (22.02.2015).

Valenti, Jessica, (21 February 2010), "For Women in America, Equality is Still an Illusion", Washington Post, http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/02/19/AR2010021902049.html, (28.02.2015).

Whitehouse, "Women in America: People, Families and Income", http://www.whitehouse.gov/sites/default/files/rss_viewer/WomenInAmerica_FactSheet.pdf, (23.02.2015).

KOSBED, 2015, 29 : 105 - 129

WOMEN RIGHTS IN THE USA

Serdar ÖRNEK •

Abstract

There have been countless struggles between different nations, races, religious groups, and between people of different income gaps in order to gain the rights necessary to improve and sustain existence throughout history. It is deeply saddening to acknowledge that such struggles were due to gender difference and that sanctions against feminism had been severe. Just like the UK, the USA can be considered as one of the motherlands of the feminist movement. Despite being one of the most important representatives of democracy and with a long history of women rights' movement, women are still encountering problems regarding their gender. In the first part of this study, the legal and political aspects of feminism within three periods in the USA will be analyzed (reviewed) and in the second part of the study, different problems and conditions of women in different cases in the 21st century will be reviewed.

Key words: Feminism, U.S.A, Sexual Apartheid, Violence, Patriarchy

JEL Codes: K33, N47

• Yrd. Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, İ.İ.B.F, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Uluslararası Hukuk Anabilim Dalı Başkanı, e-mail: serdarornek@hotmail.com